

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Plastmasu saturošu izstrādājumu patēriņa samazināšanas (PSIPS) likums

Atsevišķi piemērošanas aspekti

Tiešsaistes informatīvais pasākums par Plastmasu saturošu izstrādājumu
patēriņa samazināšanas likumu
22.06.2021.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kur pieejami informatīvie materiāli par SUP Direktīvu un PSIPS likumu?

SUP Direktīva – **Vadlīnijas** (kods: C(2021) 3762 final)

Pieejamas:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_2710

PSIPS likums – VARAM mājaslapas sadaļas «Plastmasas un to saturošie izstrādājumi» punkts «**Biežāk uzdotie jautājumi un atbildes**».

Pieejams: <https://www.varam.gov.lv/lv/plastmasas-un-saturosie-izstradajumi>

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kā noteikt, vai uz manu produktu attiecas jaunās likuma normas?

Gadījumiem, kad produkts nav tiešos vārdos atrodams likumā:

1. Paņemiet SUP Direktīvas **vadlīnijas**;
2. Aizejiet uz **4. nodaļu** «SPECIFIC PRODUCT CRITERIA»;
3. Atrodiet dotajās tabulās savu preci un **aplūkojiet ierakstu pēdējā kolonnā**:
  1. «**INCLUDED**» - produkts iekļaujas SUP Direktīvas darbības jomā, un uz to attiecas jaunās likuma prasības;
  2. «**EXCLUDED**» - produkts ir ārpus SUP Direktīvas darbības jomas, un uz to neattiecas jaunās likuma prasības.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

«Nemodificēts dabīgs polimērs» (1)

Plašais skaidrojums par šo terminu pieejams SUP Direktīvas vadlīniju 2.1.3. "*Natural polymers that have not been chemically modified*" apakšnodaļā.

Īsais skaidrojums:

Nemodificēts dabīgs polimērs ir **polimērs, kas ir polimerizējies dabīgos* apstākļos** (celuloze, lignīns, latekss u.c.), un ekstrakcijas procesā (jebkādā) **nav mainīta ķīmiskā struktūra**.

*Dabīgi apstākļi neietver mikrobioloģisku polimēru sintēzi rūpnieciskos apstākļos.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

«Nemodificēts dabīgs polimērs» (2)

Pievērs uzmanību:

- 1. Polipienskābes (PLA) plastmasai.** PLA ir kompostējama, bet ne bioloģiski noārdāma. Galvenokārt **lieto kā pārklājumu kompostējamās «papīra» dzērienu glāzēs** to izturības nodrošināšanai pret mitrumu (vai karstu kafiju).
- 2. Polihidroksialkanoātiem (PHA, PHB u.c.).** Mikrobioloģiski iegūti polimēri neatbilst nemodificētam dabīgam polimēram, jo tie ir rūpnieciski ražoti polimēri, un **brīvā dabā nav atrodami.**
- 3. Reģenerētajai celulozei (viskoze, celofāns u.c.).** Atšķirības starp pirmreizēji iegūtu celulozi, piemēram, kokvilnu, ir minimālas, tāpēc reģenerētā celuloze ir nemodificēts dabīgs polimērs.

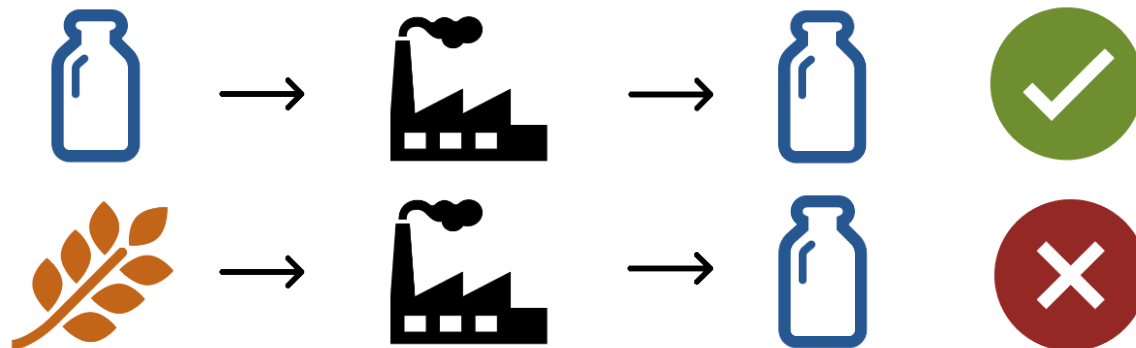
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

PLA un vienreizlietojamo dzērienu glāžu marķēšana

Dzērienu glāzes, kas satur PLA, nav jāmarķē vai jāpārdod kā plastmasu saturošas preces tikai tad, **ja PLA ir iegūta no piena produktiem.**

Ja ir **šaubas** par dzērienu glāzē esošās PLA izcelsmi – **marķējiet kā plastmasu saturošu.**

Īsumā:

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

PLA saturoši izstrādājumi - piemēri

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

XPS

Ekstrudētais putu polistirols (**XPS**) no uzpūstā putu polistirola (EPS) **atšķiras gan ar tā ķīmisko sastāvu, gan pielietojuma veidu.**

XPS nav paredzēts kontaktam ar pārtiku, tādēļ no XPS vienreizlietojamos traukus neražo.

Ja preču piedāvājumā ir redzamas tādas preces kā «vienreizlietojamie trauki no XPS», tad tie ir ražoti no EPS, ekstrudētā polipropilēna (XPP) utml. materiāliem.

Ņemiet vērā – **EPS** ir likumā **aizliegtais** pārtikas iepakojuma materiāls.

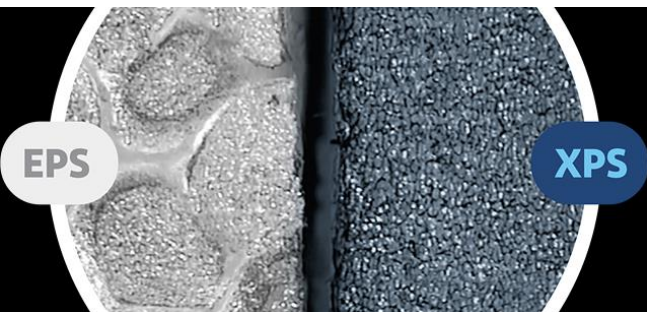
Īsumā: XPS ≠ EPS, no XPS iepakojumu neražo.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

XPS - piemēri

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Vienreizlietojamais iepakojums un sagatavotu ēdienu un dzērienu izsniegšana tirdzniecības vietās

Uzņēmējs, kas gatavus ēdienus un dzērienus izsniedz vienreizlietojamās plastmasas saturošos iepakojumos, **no 2021. gada 3. jūlija** šādu iepakojumu klientam vairs **nedrīkst izsniegt bez maksas.**

Kā rīkoties, lai uzņēmējs, kas gatavo ēdienu un dzērienu tirdzniecībā lieto vienreizlietojamās plastmasas saturošos iepakojumus, būtu ievērojis likuma prasības?

Atbilde: **Rīcības varianti var būt dažādi:** rēķinā norādīt atsevišķi cenu par iepakojumu, norādīt cenu pie konkrētā iepakojuma u.c.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību!

pasts@varam.gov.lv